

JAARVERSLAG 2023

STICHTING KAMERMUZIEK ATELIERS NEDERLAND

Na twee jaar die in het teken van de pandemie stonden heeft Stichting Kamermuziek Ateliers Nederland (SKAN) haar kernproject - het Kamermuziek Atelier Delft- in 2022 weer voor het eerst in het Delftse centrum en in samenwerking met de vele trouwe samenwerkingspartners kunnen organiseren. Er is ervoor gekozen om ook in 2023 geen ander project te organiseren maar alle krachten te bundelen om het Kamermuziek Atelier Delft weer goed op te laten starten en in aanloop naar het naderende jubileum in 2024 aan vernieuwing en het bereiken van nieuwe doelgroepen te werken. Dit is goed gelukt. Onderaan vindt u een uitgebreid inhoudelijk verslag over het Kamermuziek Atelier Delft 2023.

KAMERMUZIEK ATELIER DELFT 2023

inspiratie - persoonlijk contact - creativiteit - plezier - sociaal engagement

Deelnemers en Raaf Hekkema (rechts) – blij gezichten nadat alle bootjes 'hun' brug hebben gepasseerd

HET KAMERMUZIEK ATELIER DELFT IN GROTE LIJNEN:

De Stichting Kamermuziek Ateliers Nederland (SKAN) kijkt met veel blijdschap terug op een geslaagd **Kamermuziek Atelier Delft (KAD) 2023**. Met **71 'full-time'-deelnemers en 11 kennismakings-deelnemers** in de **leeftijd tussen 6 en 86 jaar** was de cursus helemaal volgeboekt. De deelnemers kwamen uit alle hoeken van Nederland en met 9 deelnemers uit Canada, Engeland, Frankrijk en België waren er voor het eerst ook relatief veel buitenlandse deelnemers. Ongeveer drie kwart van de ensembles waren **ad-hoc ensembles**, die speciaal voor het KAD werden samengesteld.

Aan het **informele openingsconcert** (een nieuw onderdeel in het KAD-programma) werkten enkele docenten, deelnemers en een moeder van een deelnemend kind mee - een mooi startpunt voor een project waarin muziek het verbindende element is en iedereen een persoonlijke inbreng heeft.

Naast de vele **lessen en repetities** waren er dit jaar weer veel programmapunten waarbij de verschillende soorten deelnemers met elkaar in contact kwamen en deelnemers en docenten met elkaar musicerden. Een **nieuw element in het programma waren de aanvullende jam-sessies** waarbij de deelnemers in drie vakgroepen (strijkers, pianisten en blazers) verdeeld werden. De SKAN kijkt ook met trots terug op de **geslaagde satelliet-concerten en extra optredens**. Hierdoor zijn dit jaar veel toehoorders bereikt en dan met name mensen, die niet uit eigen initiatief een klassiek concert zouden (kunnen) bezoeken. Inloopcentrum De Jessehof en Verpleeghuis De Bieslandhof waren heel blij met de muzikale traktatie. Ook door de muzikale boottocht en het ad-hoc samenspel in de kroeg en op straat werden veel mensen aangetrokken.

In een **sfeer waar het puur om muziek en onderling contact draaide konden alle ensembles zich duidelijk verder ontwikkelen**. Verdieping, het streven naar muzikale precisie en samenhang, muzikaal plezier en spontaniteit stonden voorop en resulteerden op zaterdagavond en zondagmiddag in **twee bijzondere slotpresentaties**.

Zoals afgelopen jaar heeft de deelname aan het KAD enkele cursisten **gestimuleerd om zelf creatief te worden en eigen transcripties en composities te maken**. Zo bewerkte een deelnemer op eigen initiatief een stuk van Ramin Djawadi en schreef hij stemmen voor alle 15 deelnemende blazers en docent Raaf Hekkema. Een 16-jarige deelnemer schreef tijdens het KAD een korte compositie voor zijn ad-hoc ensemble. Ook **op ander vlak brachten deelnemers hun vaardigheden en expertise in**: een vioolspelende fysiotherapeute bood korte workshops met massageballen en adem oefeningen aan, om tussendoor voor de nodige ontspanning te zorgen. Een andere deelnemer maakte een boekje met stukken voor cello-ensemble en motiveerde de cellisten om op de tweede avond gezamenlijk in de muziek-kroeg te musiceren. Een ensemble stuurde na afloop van het project trots een foto van hun spontane optreden in een eetcafé, waar zij een zelfgemaakte compositie en een stuk van Mozart ten gehore hadden gebracht.

Satelliet-concert in de Bieslandhof

wondertje dat de boottocht door kon gaan, ook mede dankzij de flexibiliteit van Stichting Stunt, Rondvaart Delft en een restaurant.

De **connectie met het DCMF** werd onder andere geïntensiveerd door drie festival-optredens door aan het KAD deelnemend jong talent. Tevens vond het 'satelliet-concert' in de Bieslandhof, waar het DCMF na afloop van het concert een enquête hield, onder gemeenschappelijke regie plaats. Bij de informele avonden in Café de Klok schoven enkele DCMF-musici aan: altviolist en boventoonzanger Gareth Lubbe, die de KAD-deelnemers in een DCMF-concert hadden meegemaakt, zorgde samen met zijn collega Sandro Nebieridze voor een onvergetelijke avond. Zij improviseerden vrij en als Gareth met boventonen zong werd het helemaal stil in Café de Klok.

Het **KAD ging voor enkele ensembles en docenten al een dag eerder van start**. Er werden eerste repetities en lessen georganiseerd om de ensembleleden alvast aan elkaar te laten wennen, ad-hoc ensembles een goede start te geven en docenten en deelnemers de mogelijkheid te geven om het openingsconcert en de satelliet-concerten voor te bereiden. De **kennismakingslessen kamermuziek** vonden dit jaar allemaal voorafgaand aan het KAD plaats en waren zeer succesvol. De jongste kinderen waren 6 jaar oud en voor hen was het de eerste ervaring met samenspel. Door de alternatieve planning kon er rekening gehouden worden met de vakantieplanning van de families.

ALLE PROGRAMMAONDERDELEN UITGELICHT:

Openbare masterclasses: Het kernstuk van de cursus vormden zoals altijd de ensemblelessen. De docenten slaagden erin om elk ensemble op een manier les te geven die rekening hield met leeftijd, spelniveau en speelervaring. Alle ensembles **werkten naar de slotpresentatie** toe en concentreerden zich meestal op twee delen uit een bepaalde compositie. De inhoud van de lessen kan hier niet in detail weergegeven worden: musiceren is een kwestie van geest, gevoel en lichaam en bij het musiceren samen met anderen dient men zijn spel bovendien nog op de medespelers af te stemmen. De docenten zijn erin geslaagd om ieder ensemble hierbij te begeleiden. Door hun aanwijzingen en inspiratie hebben alle ensembles zich binnen vijf (voor sommigen zes) dagen een **stukje verder kunnen ontwikkelen**. In vijf van de ensembles speelde **bij een aanvullend stuk één van de docenten mee**. Ook deze vorm van lesgeven was heel succesvol.

De ensembles werkten aan **uiteenlopend repertoire**. Naast het bekende klassieke en romantische standaardrepertoire en enkele minder bekende composities stonden er dit jaar bij maar liefst 7 ensembles ook **hedendaagse stukken of eigen gecomponeerde/gearrangeerde werken** op de lessenaar. Een 16-jarige amateurpianist voelde zich tijdens het KAD zelfs geïnspireerd om voor zijn ensemble (twee jongens van 15 en 18 jaar uit Canada) een kort stuk te schrijven. Een deelnemende saxofonist schreef nog enkele weken voor begin van het KAD een passende bewerking van filmmuziek (Westworld van componist Ramin Djawadi), helemaal passend gemaakt voor de 15 deelnemende blazers en docent Raaf Hekkema. Dit was een unieke aanvulling van het cursusrepertoire.

De oudste deelnemers – blij met hun vaste les- en repetitielocatie

Informeel Openingsconcert: Omdat het DCMF dit jaar ingekort was en pas op vrijdagavond van start ging werd ervoor gekozen om een informeel openingsconcert in eigen regie te organiseren, voorafgaand aan de **kennismakingsbijeenkomst**. De docenten traden solistisch en in duo-formatie op (met elkaar of samen met een deelnemer) en ook een moeder van een deelnemend kind (van beroep zangeres) werkte mee. Verder trad met het Talland Quartet uit Engeland een conservatorium-ensemble op. Het afwisselende en persoonlijke openingsconcert waarin oude tot hedendaagse muziek en improvisatie klonken was een groot succes bij alle deelnemers en gasten.

Workshop 'Gaelic Music' en nieuw programma-onderdeel: 'Jam-sessies': Docent Donald Grant nam de deelnemers en gasten mee naar zijn muzikale roots, **traditionele Gaelische muziek**. Alle deelnemers en een aantal gasten deden aan een van de aangeboden sessies mee. Ze leerden een Gaelisch lied zingen en op hun

Gaelische muziek

instrument spelen en ze leerden hoe je een begeleidende stem improviseert, die rekening houdt met de volgorde van harmonieën. Het samen musiceren was een groot feest. Iedereen, beginner of gevorderde, ging mee met de wisselende tempi en Donalds muzikaal temperament. Ook de jongste deelnemers konden al meedoen.

Op verzoek van veel oud-deelnemers werden dit jaar door de docenten voor het eerst aanvullende '**jam-sessies**' aangeboden. De deelnemende strijkers konden uit verschillende **improvisatie-sessies** (volksmuziek/blue-grass/vrije improvisatie) kiezen. Pianiste Mirsa Adami speelde afwisselend met alle pianisten **quat-**

mains stukken en **stukken voor 6 handen**. Raaf Hekkema werkte met alle blazers aan een door een deelnemer speciaal voor het KAD gemaakte transcriptie van Westworld van Ramin Djawadi voor 15 blazers. Dit stuk werd tevens met veel succes bij het slotconcert uitgevoerd. Iedereen genoot van de losse en spontane manier van musiceren tijdens de jam-sessies; ze waren een mooie manier om de deelnemers uit de verschillende ensembles met elkaar in contact te brengen.

Jamsessies met strijkers, blazers en pianisten

Satelliet-concerten: Na een succesvolle pilot in 2022 heeft de SKAN ook dit jaar de muziek dichtbij kwetsbare groepen weten te brengen. Op donderdag middag speelde het Engelse **Talland Quartet** met veel succes een romantisch programma voor bewoners en medewerkers van de **Bieslandhof**. De bewoners konden tijdens het concert een kopje koffie nuttigen en na afloop mochten zij vragen aan de musici stellen en vertellen hoe ze de muziek hadden ervaren. De muziek van Mendelssohn en Webern beviel heel goed en het concert werd met de ludieke Polka van Sjostakovich als toegift afgesloten. Het DCMF hield na afloop een enquête onder de bewoners om te ervaren wat de bewoners aan dit soort life-optredens op locatie waarden. Op zaterdag traden **een blazersensemble van volwassen amateurmusici onder medewerking van docent Raaf Hekkema** en een **strijkersensemble van jonge talentvolle musici** op in inloopcentrum **De Jessehof**. Vanwege het regenachtige weer kon het optreden niet zoals beoogd in de binnentuin plaatsvinden maar het bleek dat de huiselijke en ongedwongen sfeer van de binnenruimte zelfs beter werkte en meer cliënten van de Jessehof kwamen luisteren dan afgelopen jaar. De toehoorders konden ervaren om bijna tussen de musici in te zitten en de muziek van Byrd en Tsjajkovski van heel dichtbij mee te maken.

Satelliet Concerten in de Bieslandhof en Jessehof

Muzikale boottocht: De muzikale boottocht moest vanwege het onbestendige en slecht voorspelbare weer twee keer opnieuw gepland worden en het leek een klein wondertje dat dit programmaonderdeel uiteindelijk toch nog door kon gaan. Een half uur voor vertrek was er nog een stevige regenbui maar tijdens de boottocht scheen de zon. De SKAN was blij dat dit ludieke en laagdrempelige programmapunt - met name door de **flexibiliteit van de betrokken partners** (Stichting Stunt, Rondvaart Delft en restaurant De Botanie) en docenten en deelnemers - doorgang kon vinden. Vanwege de veranderde planning en de onzekere situatie in verband met het weer konden deze keer helaas geen cliënten en vrijwilligers van de Diakonie Delft met de boottocht meegaan, maar er konden gelukkig nog meerdere oudere mensen, vrijwilligers van de verschillende locaties en bij het KAD betrokken gastfamilies uitgenodigd worden. Ook stonden er veel bewoners langs de grachten en passanten bleven staan om te luisteren. Bewoners van de Kolk organiseerden zoals elk jaar een kleine buurtborrel om met zijn allen van de muziek te genieten. In totaal waren er **zes programmapunten**. Zowel kinderen, studenten als volwassen amateurs traden met hun ensemble op. Samen met de docenten Raaf Hekkema en Charles Watt en gastmusicus Klaartje van Veldhoven zorgden zij voor veel muzikale afwisseling.

Informeel lunchpauze-concert: Het traditionele pleinconcert op het Sint Agathaplein werd vanwege de voorspelling van slecht weer naar binnen verplaatst. De kinderensembles, die ook gezamenlijk in een klein **kinderorkestje** speelden, hadden na drie dagen hard oefenen een kleine performance voorbereid, waarbij ze de stukken speelden en tegelijk dansten. Ze kregen groot applaus van het talrijke publiek - een grote motivatie om ook nog de komende twee dagen even enthousiast door te gaan en naar het slotconcert toe te werken. **Straatmuziek en Kroegmuziek:** Ook tussen en na afloop van de lessen en repetities werd er

uitbundig samen gemusiceerd: overdag speelden enkele ensembles **op straat** en in de avonden werd er **door deelnemers, docenten en musici van het DCMF in Café de Klok** muzikaal plezier gemaakt.

Impressies van de Muzikale Boottocht

Veel **moie en spontane momenten** vonden plaats: in het bomvolle Café de Klok werd het bijvoorbeeld helemaal stil als altviolist en boventoonzanger Gareth Lubbe en pianist Sandro Nebieridze, allebei musici van het DCMF, de aanwezigen om ideeën voor vrije improvisaties vroegen en vervolgens met veel humor en de magie van het boventoonzingen voor een onvergetelijke avond zorgden. Ook de reguliere bezoekers en klanten van het Café, die niet allemaal muziekkenners zijn waren zichtbaar onder de indruk.

Impressies van de Kroeg- en straatmuziek

Extraatje: Een vioolspelende fysiotherapeute (zelf voor de derde keer deelnemer bij het KAD) gaf kleine workshops en werkte met enkele deelnemers aan massage- en adem oefeningen.

Vooraf de cursisten die niet alle concerten van het DCMF bezochten gebruikten de kans om in hun vrije blokken te ontspannen en meer over de werking van hun spieren te leren.

Deelnemer geeft Fysio-workshop

Slotconcerten: Op zaterdagavond en zondagmiddag presenteerden de ensembles de ingestudeerde werken aan elkaar en aan belangstellenden. Voor het eerst werd ervoor gekozen om enkele ensembles, die samen met de docenten musicerden, alvast op zaterdagavond te laten optreden en daardoor meer ruimte in de programma's te creëren. Beide concerten vonden plaats in de Schuilkerk Bagijnhof, die tot de laatste plaats bezet was. Het concert op zondag was een in- en uitloop concert waarbij iedereen die een pauze wilde nemen, die zelf kon inpassen. Vooral de jongste toehoorders maakten hiervan gebruik en konden na een beetje beweging op het Bagijnhof weer naar het volgende programmapunt luisteren. Er heerste een **losse en persoonlijke sfeer, vol van de mooie en intense belevenissen van de afgelopen dagen**. Het resultaat was een bijzonder **gevarieerd, kleurrijk en spannend concertprogramma en het gevoel dat elk ensemble een bijzondere bijdrage aan dit geheel had kunnen leveren**.

Het publiek, de ensembles en docenten waren zeer tevreden over de prestaties. Iedereen kreeg een groot applaus en natuurlijk werden ook de vrijwilligers en docenten nog eens voor hun enorme inzet bedankt. Na afloop was er gelegenheid om in de Kerk met een drankje en een hapje na te praten. Voor het eerst regende het op de dag van de slotpresentatie. De beheerder van de Schuilkerk Bagijnhof bood aan om de slotborrel en het avondeten in de kerk te laten doorgaan en zo werd het KAD 2023 helemaal passend bij het motto - flexibiliteit en spontaneïteit - op een mooie manier afgerond.

Tweede Slotconcert

Delft Chamber Music Festival: Bijna alle deelnemers bezochten de concerten van het DCMF, dit jaar onder het motto 'Op reis'. De jongste kinderen bezochten een middagconcert van het DCMF en konden vanaf de eerste rij een 'grote-mensen-concert' meemaken. De **programmering van artistiek leidster Nino Gvetadze was bijzonder mooi en verrassend**. Er werden veel bekende grote meesterwerken met minder bekende en nieuwe composities afgewisseld. De musici waren van hoog niveau en hadden een goede synergie.

Twee jong-talent deelnemers op het DCMF-podium

Altvioliste tijdens pop-up-optreden

Het KAD heeft dit jaar ook inhoudelijk aan het DCMF mee kunnen werken: vijf aan het KAD deelnemende conservatoriumstudenten mochten binnen het DCMF optreden en de SKAN was blij de jonge musici tussen de 18 en 23 jaar deze unieke kans te kunnen bieden. Twee studenten verzorgden op 29 juli **solistische pop-up-optredens in het 'afterprogramma' van het concert Hollandse meesters in muziek en verf**; twee violisten speelden op 1 augustus in het **programma 'Noorderlicht'** mee met het DCMF-kamerorkest en twee cellisten traden op 4 augustus op tijdens de **Jong Talent Route**. Ook het optreden in de **Bieslandhof** werd gemeenschappelijk door

DCMF en het KAD georganiseerd.

De **communicatie met het festival** kwam vooral in de laatste voorbereidingsweken goed op gang. Daarvóór was het soms lastig om duidelijke afspraken te maken - ook in verband met de wisseling in de zakelijke leiding van het DCMF. Anders dan in eerdere jaren kon het DCMF niet aan de muzikale boottocht of een workshop meewerken en ook de openbare repetities werden dit jaar niet aangeboden. Maar de SKAN had daar rekening mee gehouden en het cursusprogramma was uiteindelijk zo uitgebreid dat er ook geen behoefde was aan nog meer programmaonderdelen. De SKAN begrijpt dat het festival door zijn kortere looptijd en bijzonder compacte planning minder ruimte voor extra activiteiten had. Het DCMF begon pas op vrijdag, toen het KAD al drie dagen draaide, en natuurlijk moeten de festivalmusici dan vooral hun eigen programma's voorbereiden. De SKAN was wel blij dat het KAD dit jaar bijzonder veel inhoudelijk kon bijdragen aan het DCMF.

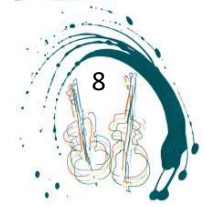
Twee jonge cellisten tijdens het KAD in Café de Klok en een week later in de Lutherse Kerk tijdens het DCMF

Locaties:

Het Kamermuziek Atelier Delft vond op maar liefst 18 verschillende mooie locaties plaats (zie lijst onderaan). Het **Prinsenkwartier** was dit jaar weer de hoofdlocatie en kon de juiste, kunstzinnige ambiance voor het Kamermuziek Atelier bieden. De ruimtes waren zeer geschikt. Het in het Prinsenkwartier gevestigde **Café De Barbaar** verzorgde de lunches en de SKAN was blij dat, in verband met het wisselachtige weer, zowel het mooie terras als de grote benedenzaal voor de deelnemers ter beschikking stonden. De samenwerking met het Prinsenkwartier/Café De Barbaar was dit jaar uitstekend.

Blij was de SKAN ook met de **vele vrijwilligers** van locaties zoals **Voorstraat51**, de **Synagoge**, **Schuilkerk Bagijnhof**, **Motiv Delft** en de **gastvrijheid van bewoners** van grachtenpanden op de Oude Delft. De vrijwilligers waren zeer betrokken, luisterden vaak naar de lessen en bezochten ook de concerten en de overige programmapunten.

Ook de nieuwste locatie **Molen De Roos** was er dit jaar weer bij. De producten van de molen waren bovendien een mooi (en duurzaam) cadeau voor de vrijwilligers van het KAD en de pakjes molenaarsbloem een mooi alternatief voor een gewone bloem.

Gastfamilies: 12 jongere deelnemers tussen 15 en 26 jaar logeerden bij verschillende gastgezinnen. De gastgezinnen raakten betrokken bij hun logés en bezochten ook enkele cursusactiviteiten en de optredens van hun gasten. De SKAN was blij dat er weer twee nieuwe gastgezin-adressen bij zijn gekomen.

Duurzaamheid: Het is het KAD gelukt om de eerste stappen richting meer duurzaamheid te zetten. De deelnemers vonden de vegetarische lunches prima. Op veel locaties konden de deelnemers tussendoor zelf koffie en thee- zetten, met gebruik van gewone kopjes, of was er een vrijwilliger, die dit voor hen deed.

HET KAD IN CIJFERS

Deelnemers: 71 deelnemers en 11 kinderen die kennismakingslessen volgden

kinderen die kennismakingslessen volgden/parttime deelname (6 t/m 13 jaar): 11

kinderen (6 t/m 12 jaar): 9

jongeren (13 t/m 26 jaar): 17

alumni (27 t/m 30 jaar): 2

volwassenen (va 31 jaar): 43

Toehoorders: ca. 880 plus de vele mensen die tijdens de muzikale boottocht, straatmuziek of op de repetitielocaties kort in contact met de muziek zijn gekomen

toehoorders lessen en repetities: ca. 50

toehoorders muzikale boottocht: ca. 200

toehoorders optredens Prinsenkwater ca. 150

toehoorders optreden Jessehof ca. 40

toehoorders optreden Bieslandhof ca. 70

toehoorders 2 Slotconcerten Schuilkerk Bagijnhof (incl. deelnemers): ca. 230

toehoorders kroegmuziek: ca. 140

Verdeling Instrumenten bij de deelnemers:

strijkers: 50 (+ 11 kennismakings-deelnemers) / blazers: 15 / pianisten: 6

Overige cijfers:

aantal ensembles: 20

ad-hoc ensembles, die speciaal voor het KAD zijn gevormd: 13

nieuwe deelnemers: 42

deelnemers die in een van de eerdere edities mee deden: 39

deelnemers uit het buitenland: 9

aantal familie-ensembles (ensembles waarin minimaal twee familieleden met elkaar musiceren) : 4

ensembles die (deels) hedendaagse muziek of eigen bewerkingen / composities speelden: 7

Docenten/ Musici:

Mirsa Adami, piano

Donald Grant, viool

Sidonie Riha, (alt)viool

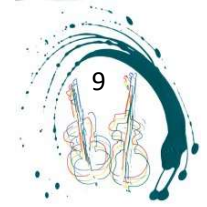
Pavel Fischer, viool

Raaf Hekkema, saxofoon

Charles Watt, cello

Gastmusici: Talland Quartet, Klaartje van Veldhoven (zang), Gareth Lubbe (altviool/boventoonzang), Sandro Nebieridze (piano)

EVALUATIE EN CONCLUSIES:

De SKAN is op inhoudelijk en organisatorisch vlak heel blij met deze editie.

De voorbereidingstijd was bijzonder intensief omdat er dit jaar **veel individuele aanmeldingen, incomplete ensembles en jongeren waren**. Des te mooier was het om te zien dat alle ad-hoc ensembles succesvol waren en de deelnemers goed met elkaar matchten. Ook de ensembles waarin een deelnemer uit het buitenland meespeelde werkten goed, ondanks de extreem korte voorbereidingstijd voor deze ensembles.

Blij is de SKAN ook met de **vele jonge deelnemers** en de 50-50 verdeling van nieuwe deelnemers en deelnemers die het project uit eerdere jaren kennen. Het is tevens een positieve ontwikkeling dat er ook **amateurmusici uit het buitenland** de weg naar het KAD vinden.

De tendens van de afgelopen jaren laat zien dat er **mogelijk minder vaste amateurensembles in Nederland** zijn dan vroeger. De SKAN zal in haar communicatie nog duidelijker gaan maken dat **ook individuele spelers welkom zijn** en een vroege aanmelding de kans verhoogt om op tijd passende medespelers te vinden en met elkaar in contact te brengen.

Zoals afgelopen jaar werd het KAD door de opmerkelijke **muzikale creativiteit en persoonlijke inzet van de deelnemers** verrijkt. Het KAD is blijkbaar een plek waar mensen iets nieuws durven uit te proberen en waar ze weten dat dit soort persoonlijke inbreng wordt gewaardeerd. De SKAN zal dit **in de toekomst blijven stimuleren**.

In de voorbereidingsfase kristalliseerde geleidelijk het onderliggende motto van deze editie uit: **'improvisatie, flexibiliteit en spontaniteit'**. Het motto was dus niet vele maanden van tevoren bedacht maar ontstond door persoonlijk contact met deelnemers, docenten en samenwerkingspartners. Het KAD heeft in principe geen motto nodig, maar bij deze editie werkte het als een rode draad en verbindend element tussen alle betrokkenen. Dat het weer dit jaar ook zo 'spontaan en flexibel' was voelde uiteindelijk heel passend.

Wat de beoogde **doelgroepen** betreft valt te melden dat er een **goede spreiding van niveaus** was (beginners, min of meer gevorderde amateurs en enkele conservatoriumstudenten), wat een inspirerend effect op alle deelnemers en docenten had. De deelname van 2 conservatoriumsembles had voor de amateurmusici een grote meerwaarde en hun medewerking bij het informeel openingsconcert, de workshops en de satelliet-concerten was essentieel. Ook de connectie met het DCMF werd door hun medewerking aan festivalconcerten geïntensiveerd.

Er waren dit jaar **veel jonge kinderen** die aan de cursus meededen. De SKAN had hier extra moeite voor gedaan en tijdig contact met jeugdorkesten en instrumentaal-docenten opgenomen. Enkele families hebben inmiddels al laten weten komend jaar bij de vakantieplanning rekening met de data van het KAD te willen houden en de SKAN is blij dat zich al meerdere deelnemers voor komend jaar hebben opgegeven. Ook zijn er kennismakings-deelnemers die interesse hebben om eens aan de hele cursus deel te nemen.

Bij alle ensembles was er **veel vooruitgang hoorbaar** en in de **slotpresentatie** kon elk ensemble met **plezier, focus en overgave** musiceren. Veel deelnemers die achteraf de concertopname terugluisterden waren blij verrast met hun prestaties. Sommige deelnemers lieten weten dat zij **voor na de zomer een vervolconcert planden** om het stuk nog eens uit te voeren. Sommige deelnemers gaven aan **onderling of met docenten contact te willen houden**. Als de muzikale inspiratie en de opgedane kennis ook na afloop van de cursus verder doorwerken is dit het mooiste resultaat dat de SKAN kan bereiken.

Bijzonder blij is de SKAN met de **goede samenwerking met de Jessehof en de Bieslandhof**. De Bieslandhof was dit jaar de vervanging voor een andere locatie ('Abtswoude bloeit!') waar een optreden in verband met te weinig vrijwilligers niet door kon gaan. Door de satelliet-concerten konden gericht zieke of benadeelde mensen bereikt worden. De SKAN was blij met de zeer positieve en dankbare feedback van de twee locaties. Ook de optredende musici hadden er een voldaan gevoel over. De optredens passen in de filosofie van de SKAN dat musiceren met **tussenmenselijk contact en bezieling** te maken heeft en dat het persoonlijke karakter van kamermuziek dit nog versterkt. Het is mooi om dit ook mensen te kunnen laten beleven die niet per se een affiniteit met kamermuziek of klassieke muziek hebben of die niet (meer) in staat zijn om dit in een concertzaal te kunnen beleven. De SKAN **wil dit initiatief in de komende jaren voortzetten**.

Ook alle andere nieuwe dingen, die dit jaar goed gewerkt hebben zoals het informeel openingsconcert, de jam-sessies in gemengde groepen, het eerdere opstarten op dinsdag en de optredens bij het DCMF wil de SKAN toekomstig vast in het programma integreren.

De SKAN hoopt dat de nieuwe zakelijk leider van het DCMF zich na de vele wisselingen in de afgelopen 3 jaar voor meerdere jaren aan het festival zal verbinden. Daardoor zou er weer meer continuïteit in de samenwerking mogelijk zijn en zouden op tijd (en minder gehaast dan in de afgelopen twee jaar) afspraken gemaakt kunnen worden. Dit lijkt de SKAN ook vooral belangrijk gezien het vooruitzicht dat het DCMF zijn hoofd-concertlocatie in 2025 en 2026 niet zal kunnen gebruiken. Het DCMF zal dan op een alternatieve manier plaats moeten vinden en de SKAN denkt dat tijdig overleg in deze situatie van essentieel belang is en dat er zelfs iets moois uit zou kunnen ontstaan.

Deelnemers en docenten hebben goed aan de **evaluatie van deze editie meegewerkt** en sommigen van hen kwamen al met nieuwe **ideeën voor de aanstaande jubileum-editie in 2024**. De zeer **positieve feedback van deelnemers en docenten en de vele enthousiaste reacties en mooie verhalen** die de SKAN hebben mogen bereiken hebben het project mooi afgerond. Kortom, een bijzonder geslaagd Kamermuziek Atelier Delft en een grote motivatie voor de hopelijk vele edities die nog zullen volgen.

ORGANISATIE:

directie: Sidonie Riha

zakelijk coördinatie: Dietske Simons

productie: Nelleke Guequierre, Naima van Dijk,
Angelique Mergler, Sidonie Riha

Bestuur*: Richard Braakenburg van Backum, voorzitter
Arthur Verkerke, secretaris
Dietske Simons, penningmeester
Femke Hillen-Goossens, bestuurslid

*bestuursleden worden voor hun werkzaamheden niet betaald

SAMENWERKINGSPARTNERS

Delft Chamber Music Festival, Prinsenkwartier Delft,
Schuilkerk Bagijnhof, De Bieslandhof - Pieter van Foreest,
De Jessehof, Synagoge, Museum Tetar van Elven,
Voorstraat51, Motiv Delft, Museum Het Prinsenhof,
Klankatelier Delft, Molen De Roos, Oude Sigarenfabriek
Rootz Muziekscholen, Pianosalon OD200,
Architectenburo Jeanne Dekkers, Stichting Stunt,
Rondvaart Delft, Café Barbaar, Café de Klok,
Tom Paris, Patricia Wind-Smith en Sandor Skolnik
Piano-atelier Jan Guurink

PUBLICITEIT:

Website en nieuwsbrieven

Flyers en posters

Gerichte e-mails aan verschillende doelgroepen

Publiciteitsmiddelen van de samenwerkingspartners

Facebook, Instagram

Associated Chamber Music Players Foundation

SUBSIDIËNTEN

Fonds 1818

Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland

Gemeente Delft

M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting

Stichting Stalpaert van der Wiele

Associated Chamber Musician Players Foundation

MET VEEL DANK AAN ALLE VRIJWILLIGERS

Den Haag 25 Oktober 2023

Luisteraars bij de Muzikale Boottocht